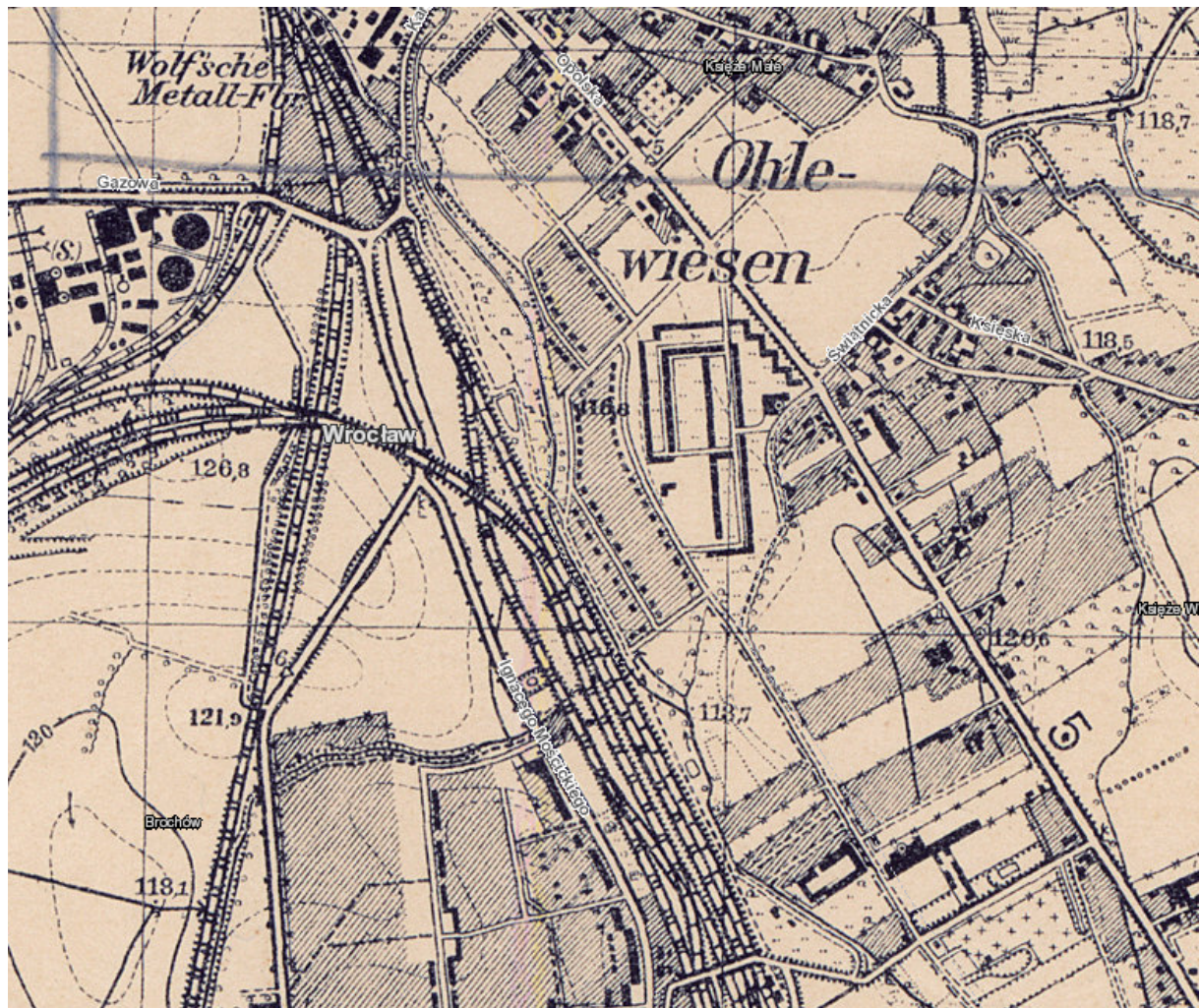

Rewitalizacja Przyrodnicza Doliny Brochówki - szczegółowy opis i specyfikacja

Opr. Lesław Paździor oraz Zespół, luty 2022

Co się stało z Brochówką wiele dekad temu?

Melioranci z Breslau zamienili ją w wyprostowany rów, aby odwodnić teren pod budowę osiedla, ogródki działkowe oraz pola i łąki. Na przedwojennej mapie jej nurt przebiega już tak samo jak obecnie.

Źródło: geoportal.wroclaw.pl

Obecnie...

Rzeka jest zaśmiecana plastikowymi butelkami, oponami a nawet starymi meblami. Mieszkańcy nazywają ją “brudną rzeką”, “smródka” a nawet “ściekiem”.

Zdjęcia autora

Lokalizacja

Pas pomiędzy ogrodami działkowymi ROD im. T. Kościuszki oraz ROD Orlik oraz pomiędzy ul. Hajducką a Głubczycką, wzdłuż którego płynie Brochówka ma ok. 400 m długości i od 15 do 30 m szerokości. Na miejsce inwestycji wybraliśmy odcinek dolny tego obszaru, długości ok. 200 m.

Zdjęcie autora

Źródło: geoportal.wroclaw.pl

W projekcie zakłada się, że równolegle, przy współpracy z odpowiednimi instytucjami, zostaną rozpoczęte działania renaturyzacyjne tego odcinka strugi Brochówki. Jest to ważne ze względu na ogólny cel środowiskowy projektu, jakim jest całościowa rewitalizacja przyrodnicza odcinka rzeczki. Opisany teren jest chętnie odwiedzany przez właścicieli psów, więc warto to uwzględnić podczas projektowania. Ze względu na bardzo niską chłonność naturalną łągów i łąk podmokłych ciąg pieszy o nawierzchni mineralnej powinien sięgać maksymalnie 50 m w górę cieku i zaczynać się od strony ul. Głubczyckiej. Wybór tej lokalizacji jest podyktowany łatwym dostępem - jest to ulica z chodnikiem, prowadząca do przystanku tramwajowego. W ten sposób pozostały teren doliny będzie mógł regenerować się w większym stopniu.

Widok od strony zakończenia jezdni ul. Głubczyckiej w stronę obszaru projektu. Zdj. autora.

Cele projektu

Cele w szerszym ujęciu, uwzględniając również odrębne prace renaturyzacyjne:

- Rewitalizacja przyrodnicza oraz renaturyzacja fragmentu Brochówki na wybranym odcinku pomiędzy ogrodami ROD Orlik i ROD im. Tadeusza Kościuszki
- Stworzenie obszaru w przestrzeni miejskiej realizującego regenerację przyrody zgodnie z naturalną sukcesją - odtwarzającego ekosystem rzeczny oraz siedliska dzikiej fauny
- Kompensacja przyrodnicza poprzez stworzenie jednego z pierwszych na terenie miasta siedlisk zastępczych dla chronionych gatunków zwierząt, między innymi płazów, ratowanych z terenów inwestycji drogowych, mieszkaniowych etc. na terenie Wrocławia
- Przeciwpowodziowe zabezpieczenie ogródków działkowych poprzez stworzenie niecek retencyjnych i zabezpieczeń fizycznych (sugerowanych do wykonania w ramach innego projektu)
- Poprawienie stanu hydromorfologicznego oraz chemicznego cieku
- Adaptacja do zmian klimatu w obszarze bioróżnorodności, poprawę retencji dolinowej i korytowej oraz poprzez schładzanie okolicy podczas upałów dzięki zwiększonej ewapotranspiracji
- Edukacja mieszkańców w zakresie ograniczania skutków zmian klimatu w mieście i ochrony przyrody
- Stworzenie miejsca rekreacji i obserwacji przyrody z wydzielonymi ścieżkami oraz tablicami informacyjnymi
- Aktywizacja społeczności lokalnej wokół projektów ekologicznych
- Polepszenie warunków korytarza ekologicznego (park Wschodni i rzeka Oława)

Specyfikacja projektu

Architektura krajobrazu

- W fazie projektowania i realizacji - konieczna konsultacja z botanikiem.
- Sugerowana alejka o nawierzchni mineralnej, jeśli możliwe z pozyskanych na miejscu gruntów - długość ok. 50 m, szer. ok. 2m.
- Kosze na śmieci (min. 2 szt.) oraz kosze na odchody psów (min. 2 szt.).
- Ławka parkowa - 2 szt.
- Nasadzenia z rodzimych roślin dla utworzenia mini-lasu łęgowego na pow. około 150-200 m kw.
- Tymczasowe ogrodzenie wzdłuż mini-lasu (trwałość ok. 3-5 lat, po których można go usunąć), wys. ok 1,5 m - długości ok. 20 m - np. z gałęzi lub okrąglaków.
- Łąka podmokła na pozostałym terenie - powinna powstać w sposób naturalny, poprzez odpowiednie prace utrzymaniowe.
- Pagórek obserwacyjny z nawierzchnią trawiastą - powinien powstać podczas prac renaturyzacyjnych (w ramach innego projektu) lub podczas wykonywania siedliska dla płazów.
- Tablice informacyjne z pismem Braille'a oraz kodami QR do strony internetowej - 4 szt. (na wejściu, na końcu ciągu pieszego, koło lasu oraz koło siedlisk dla płazów)

Siedlisko dla płazów

- W fazie projektowania i realizacji - konieczna konsultacja z herpetologiem.
- Projekt powinien zakładać wykonanie kilku zróżnicowanych niecek napełnionych wodą gruntową, które powinny się znaleźć w miejscu najmniej narażonym na obecność człowieka, z dala od projektowanej alejki; konieczne zgłoszenie wodnoprawne zbiorników.
- Kryjówki letnie oraz hibernakulum (zimowisko) - materiały: gałęzie i kamienie.
- Prawdopodobnie konieczna praca małej koparki - około 25 godzin.

Strona internetowa i tablice informacyjne

- Opracowanie i utrzymanie strony internetowej, Kody QR na tablicach powinny do niej linkować
- Opracowanie tablic informacyjnych